

10 עצות ואתגרים

לחינוך ילדינו

לרגל התחלת שנת הלימודים במוסדות החינוך של "רשת אהלי יוסף יצחק", הננו מביאים לקט הנחיות, עצות, אתגרים מאת המחנך הדגול, מזכירו האישי של כ"ק אדמו"ר מה"מ הרה"ח חיים מרדכי אייזיק חדקוב ע"ה. דברים שאמר להרה"ח הרב אפרים וולף שי' – מנכ"ל מוסדות חב"ד בלוד, בכפר-חב"ד ובנחלת הרב חב"ד. הדברים נאמרו בחנוכה תשמ"א. ההוראות נרשמו בשעתן ואין אחריות כלל וכלל

התלמיד (התלמידה) יש לשוחח עם ההורים על ההקפדה בנושא **הכשרות** (אם בבית הזה לא מקפידים); ניתן להסביר את נושא הכשרות גם מבחינה אנושית, מאחר ומכל מאכל ומשקה נעשה דם ובשר מבשרו של הילד. כאשר ילדם יגדל בוודאי ירצה לשמור על חיי תורה ומצוות. ואם בגיל צעיר יאכל ח"ו אוכל לא כשר, הרי בכך משפיעים על גופו ונפשו. עובדה זו תשלול ממנו בעתיד חיי-טרה כפי שצריך. ההורים בוודאי רוצים בטובת בנם ואינם מעוניינים לשלול ממנו את הבחירה וחופש הפעולה בחיים של תורה ומצוות.

הרב חיים מרדכי אייזיק חדקוב (מימין) מזכירו האישי של הרבי מלך המשיח

3. נימוס ודרך ארץ. יש לחנך את ילדנו לדבר בצורה נאה, בנימוס, בדרך ארץ, לקבל כל אדם בסבר פנים יפות וכו'. יש ללמוד עם התלמידים את "**הלכות סעודה**" בקיצור שולחן ערוך. להדגיש את נושא **שמירת האוכל**, לא לגרום למיאוס בדברי מאכל על חברו. חשוב מאוד ללמד בקיצור שולחן ערוך ובמקורות נוספים

או בהתנהגות וכו', יוכל המחנך/ת לדעת האם הסיבה נעוצה בבית או בסביבה וכך גם יוכלו להתייעץ כיצד לתקן את המעוות ואת החסרון. באותה הזדמנות בה מבקרים בבית

1. שיפור התפילה

כדי שהתלמידים (כמובן גם תלמידות) יתפללו כדבעי, ראוי להסביר להם פרקים מסויימים בתפילה. בהתאם לגיל התלמידים יש להוסיף בכמות ובאיכות של ההסברים. במשך השנים יעברו על כל סדר התפילה. כאשר הילדה יבינו את **ביאור המילים**, התפילה שלהם תהיה ב"תוכן" וב"חיות" יתירה ובכוונה. על דרך זה בבאור והסבר י"ב הפסוקים. אפשר לכלול בפסוקים הסבר רחב וביאורים רבים הכל לפי הגיל והרמה של התלמיד.

2. ביקורי-בית

במהלך השנה, על כל מחנך או מחנכת לערוך ביקורי-בית אצל התלמידים/ות. בביקורים אלו יכירו מקרוב את הבית והמשפחה של התלמיד. יבינו את הרקע ממנו צמח. במידה והתלמיד נתקל בקשיים בלימוד

את נושא ההתנהגות "בין אדם לחבירו" לפי המובא בחלק "חושן ומשפט" בסוף קשו"ע.

4. לחנך לייקור הזמן!

יש לחנך את התלמיד (או התלמידה) לייקר את הזמן. לנצל כל יום כל שעה וכל רגע. נושא זה כולל גם את עניין שמירת המחשבה. כאשר ישנה "ריקנות" בראש מגיעים למחשבה לא נקיה. בנוסף לעניינים החמורים של: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם" וכו'. מאידך, צריך לחשוב על הזולת מחשבות טובות.

5. חינוך למצוינות!

על המחנכים (והמחנכות) מוטלת החובה לשאוף לאתגר של חינוך תלמידים עילויים, לחנך שיגדלו אנשי-אמת ואנשי-מעשה, בכל שלבי הגיל. (כיום זה נקרא בשפת המחנכים "חינוך למצוינות". הערת המלבה"ד).

6. חינוך למצוות מעשיות

בכל בתי הספר על המורים לבדוק האם התלמיד לובש טלית קטן. בכלל כאשר משפיעים על רחוקים ורוצים לקרבם ליהדות להתחיל תמיד ממצווה קלה (כמו טלית קטן) לאחר מכן להמשיך מן הקל אל הכבד. יש לחבב על התלמידים קיום מצוות מעשיות. על המורה או הר"מ (כמובן המחנכת/המורה) להיות דוגמא אישית חיה בקיום מצוות מעשיות.

גם היחס בין המורים לבין עצמם בתוך הצוות החינוכי, גם כאשר הם מחוץ לכתלי בית הספר, צריך להיות כדבעי. כאשר היחס בין מורה לחברו אינו כראוי, ח"ו התלמידים מרגישים בזה, יש לכך השפעה חינוכית שלילית. נושא זה שייך גם לאהבת ישראל.

באם היחסים אינם כדבעי יכול להיגרם חלילה גם חילול ה'. יש לשמור על יחס נאות בין המחנך למחונך! התלמיד צריך לשמור על כבוד רבו.

7. הקמת "ארגון בוגרים"!

יש לקיים קשר עם בוגרי הישיבה והמוסדות על-ידי הקמת ארגון בוגרים וזאת

במטרה שיהיה לתלמיד קשר עם המוסד גם לאחר סיום לימודיו ובכך לפעול עליו בענייני תורה ומצוות וכו'.

8. בדיקת ספרי הלימוד!

יש לברר ולבדוק היטב את תוכן ספרי הלימוד: האם הספרים כשירים? מיהו המחבר? מהו התוכן? אילו ספרים לומדים בזרמים חרדיים אחרים. אנו לא נהיה מן המקילים ללמוד בספרים שאחרים אינם לומדים בהם. בדיקה זו שייכת גם בלימוד ספרי החשבון וכו'. במיוחד בספרי הסטוריה טבע וכו'.

יש לעורר את התלמידים לשמור על קדושתו של ספרי הקודש, על קדושת בית הכנסת וכדומה.

9. לעזור בבית!

לחנך התלמידים לנקיון, נטילת הצפרנים, נקיון הבגדים וכו'. לעורר התלמידים בעניין חשיבות העזרה בבית, כפי יכולתו בעזרה בהכנה לשבת בערב שבת וכו'. כמו כן יש לפעול שיצאו ספרים לתלמידים בנושאים של מסירות-נפש כגון חנה ושבעת בניה, ספורים על מסירות נפש מימי הביניים וכדומה.

10. קירוב עולים חדשים!

לפעול בקרב העולים החדשים. לברר האם ישנם כאלו הזקוקים לקידושין, להסביר עניין טהרת-המשפחה, כתובה, ברית מילה, פדיון הבן וכו'. גם המבקרים בקיבוצים יעוררו כנ"ל. למנות בכל מוסד אדם אחראי לביצוע בפועל של כל הנ"ל!

נטפי תנחומין

בכאב ובשבר שולחים אנו את תנחומנו
למחותננו הנעלים והיקרים בעלי צדקה וחסד
הרה"ת ר' יוסף צבי וזוגתו מרת רחל לאה שיחיו
סענדמאן

ולמרת שרה תחי'

וכל משפחת דייטש שיחיו הנכבדה

בהלקח מהם עטרת ראשם האב-הבעל,
מפזר צדקה ביד רחבה, מקושר לכ"ק אדמו"ר מה"מ
הרה"ת ר' דוד שלמה ע"ה דייטש

מי יתן ומעתה ועד עולם אך טוב וחסד ימצאכם
והמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ובזכות המעשי צדקה של הנפטר ש"גדולה צדקה שמביאה גאולה
לעולם" נזכה תיכף ומיד להקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם

אברהם והעניא הולצברג והילדים